

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

Кафедра мовознавства

УКРАЇНСЬКА МОВА

(за професійним спрямуванням)

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

та контрольні завдання

Частина II

Харків – 2016

Навчально-методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри мовознавства 8 лютого 2016 р., протокол №7.

Навчально-методичні вказівки розроблено згідно з програмою курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» і розраховано на іноземних студентів усіх залізничних спеціальностей, які вивчають українську мову та основні аспекти ділового спілкування за заочною формою навчання.

Вказівки є складовою частиною навчально-методичного комплексу дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», зорієнтованого на інтенсивне навчання студентів-іноземців української мови професійного спілкування на базі ділового та наукового стилів мовлення.

Видання складається з двох частин. Перша частина містить довідкові матеріали, друга частина – 10 варіантів контрольних завдань із зразком їх виконання.

Укладачі:

доценти Л.М. Близнюк,
О.О. Кушнір,
О.О. Литвиненко,
О.П. Мосьпан,
старш. викл. Н.М. Нос

Рецензент

доц. С.І. Нешко

УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ТА КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Частина II

Відповідальний за випуск Близнюк Л.М.

Редактор Ібрагімова Н.В.

Підписано до друку 07.06.16 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,75. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейербаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

Зміст

Вступ.....	4
Зразок виконання контрольної роботи.....	5
Варіант 1	11
Варіант 2	16
Варіант 3	21
Варіант 4	26
Варіант 5	31
Варіант 6	36
Варіант 7	41
Варіант 8	47
Варіант 9	52
Варіант 10	56
Список літератури	62

Вступ

Навчально-методичні вказівки призначені для перевірки рівня мовної компетентності іноземних студентів заочного відділення всіх залізничних спеціальностей, що не навчалися на підготовчому факультеті й вивчають курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)» в інтернаціональних групах. Початковий рівень мовної підготовки таких студентів зумовив створення для них окремих контрольних завдань.

Навчально-методичні вказівки складаються з двох частин. Перша частина містить довідкові матеріали, що є актуальними для виконання контрольних завдань. Для полегшення роботи матеріал подано у вигляді таблиць. Нумерація таблиць (за винятком останньої) співпадає з нумерацією завдань. Друга частина містить 10 варіантів контрольних завдань із зразком їх виконання.

Об'єктами контролю для іноземних студентів обрано мовні компетентності фонетичного рівня (голосні / приголосні, позиційні чергування), морфологічного (рід, число та найчастотніші в офіційно-діловому стилі мовлення відмінкові форми, творення прикметників із суфіксом *-ськ(ий)*), синтаксичного (визначення структурного типу простого речення) і текстового (скласти документ із частин; визначити вид документа за ключовим фрагментом; пошукове читання).

Лексичним наповненням вправ є загальноповживані слова, базові залізничні терміни й частотні мовні одиниці офіційно-ділового стилю.

Деякі лінгвістичні терміни, такі як закінчення, підмет, присудок та інші, використано у звуженому, формальному значенні як метатерміни методики викладання нерідної мови студентам технічного профілю навчання.

ЗРАЗОК ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицу 1.

Мати, батько, брат, сестра, бабуся, дідусь, син, дочка, племінник, племінниця. →

Мати (2), батько (2), брат (1), сестра (2), бабуся (3), дідусь (2), син (1), дочка (2), племінник (3), племінниця (4).

Завдання 2

UA: Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2А та 2Б).

RU: Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2А и 2Б).

в – у

1. Ми їдемо ... (у / в) Одесу, щоб зустрітися з друзями. → Ми їдемо в Одесу, щоб зустрітися з друзями.

2. Конференція відбувалась ... (у / в) Харківському національному університеті залізничного транспорту. → Конференція відбувалась у Харківському національному університеті залізничного транспорту.

3. Приходжу додому ... – (у / в) квартирі чисто, прибрано, затишно. → Приходжу додому – у квартирі чисто, прибрано, затишно.

4. ... (У / В) цьому лісі росте багато фіалок і конвалій. → У цьому лісі росте багато фіалок і конвалій.

і – й

5. Олеся ... (й / і) Сашко вже студенти. → Олеся й Сашко вже студенти.

6. Небо ... (й / і) гори, ліс ... (й / і) річка – усе раділо весні. → Небо й гори, ліс і річка – усе раділо весні.

7. Автобус прийде вночі, ... (й / і) нам доведеться викликати таксі. → Автобус прийде вночі, **і** нам доведеться викликати таксі.

Завдання 3

UA: Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).

RU: Определите род существительных. Запишите их в таблицю (см. таблицю 3).

Вантаж, господарство, дирекція, міністерство, пасажир, підприємство, служба, станція, транспорт, Укрзалізниця.

Він	Вона	Воно
вантаж пасажир транспорт	дирекція служба станція Укрзалізниця	господарство міністерство підприємство

Завдання 4

UA: Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).

RU: Образуйте множественное число существительных (см. таблицю 4).

Вагон, екіпаж, номер, габарит, цистерна, платформа, залізниця, дистанція, колесо, управління. →

Вагони, екіпажі, номери, габарити, цистерни, платформи, залізниця, дистанції, колеса, управління.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Прага, Рига, Волга, Казбек, Харків, Острог, Париж, Карпати, Бахмач, козак. →

Празький, ризький, волзький, казбецький, харківський, острозький, паризький, карпатський, бахмацький, козацький.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицу 6).

Петро, Андрій, Олег. →

Петрович, Петроівна; Андріювич, Андріївна; Олегавич, Олегаівна.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблицы 7А, 7Б, 7В).

Ворон Микола Артемович – Шановний пане ... ! / Шановний ... ! →

Шановний пане Ворон! / Шановний Миколар Артемовичу!

Ільницька Лариса Богданівна – Шановна пані ...! / Шановна ... ! →

Шановна пані Ільницька! / Шановна Ларисов Богданівно!

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблицы 8 и 7В).

– Є Бойко Олена Петрівна та Криницький Антон Сергійович?

– Сьогодні нема ... та →

Сьогодні нема Бойко Олени Петрівни та Криницького Антона Сергійовича.

Завдання 9

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7В).

Це *Коляда Микола Петрович*. Я доручаю ... отримати мою посвідку. →

Я доручаю *Коляді Миколі Петровичу* отримати мою посвідку.

Це *Потоцька Оксана Сергіївна*. Я доручаю ... отримати мою стипендію. →

Я доручаю *Потоцькій Оксані Сергіївні* отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10А).

RU: Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10А).

Школа – Я навчався в → Я навчався в школі.

Завод – Я працював на → Я працював на заводі.

Завдання 11

UA: Визначте вид документа за фрагментом:

а) довідка; б) заява; в) доручення.

RU: Определите вид документа по фрагменту:

а) справка; б) заявление; в) доверенность.

Заява

Прошу прийняти мене на посаду вчителя іноземної мови.

Додаток:

- 1) копія диплома;
- 2) автобіографія;
- 3) трудова книжка.

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

Шановний пане ректор!

Запрошуємо Вас узяти участь у науковій конференції «Інновації в системі вищої освіти», яка відбудеться в Українському державному університеті залізничного транспорту 20 березня 2016 р.

Ректору
ХНУ ім. В.Н. Каразіна
проф. Бакірову В.С.

Український державний університет
залізничного транспорту
м-н Фейєрбаха, 7, м. Харків
№12 від 11 лютого 2016 р.

З повагою,
Ректор

підпис

С.В. Панченко

Додаток: програма конференції.

→

Український державний університет
залізничного транспорту
м-н Фейєрбаха, 7, м. Харків
№12 від 11 лютого 2016 р.

Ректору
ХНУ ім. В.Н. Каразіна
проф. Бакірову В.С.

Шановний пане ректор!

Запрошуємо Вас узяти участь у науковій конференції «Інновації в системі вищої освіти», яка відбудеться в Українському державному університеті залізничного транспорту 20 березня 2016 р.

Додаток: програма конференції.

З повагою,
Ректор

підпис

С.В. Панченко

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишите ответы на вопросы по его содержанию.

Текст

Транспорт і його значення. Види транспорту

У житті людства транспорт має велике значення. Транспорту належить виняткова роль у всіх сферах суспільного виробництва. Транспорт переміщують предмети і знаряддя виробництва, предмети і знаряддя праці. Без транспорту неможливе функціонування виробництва. Уся діяльність суспільства та кожної людини пов'язана з транспортом.

Залежно від функцій у процесі виробництва транспорт поділяють:

- на магістральний, що забезпечує зв'язки з іншими країнами та між економічними районами однієї країни, а також забезпечує пасажирські перевезення;
- промисловий, що забезпечує внутрішні технологічні перевезення в межах одного підприємства.

Сучасний магістральний транспорт – це автомобільний, залізничний, водний (морський і річковий), авіаційний і трубопровідний види транспорту. Крім того, до магістрального транспорту відносять високовольтні лінії електропередач.

До промислового транспорту належать залізниці широкої та вузької колії, автотранспорт, електронавантажувачі та автонавантажувачі, підвісні та канатні дороги.

1 Що переміщують транспортом?

Транспортом переміщують предмети і знаряддя виробництва, предмети і знаряддя праці.

2 На скільки видів поділяють транспорт?

Транспорт поділяють на 2 види: магістральний і промисловий.

3 Які зв'язки забезпечує магістральний транспорт?

Магістральний транспорт забезпечує зв'язки з іншими країнами та між економічними районами однієї країни; а також пасажирські перевезення.

4 Які зв'язки забезпечує промисловий транспорт?

Промисловий транспорт забезпечує внутрішні технологічні перевезення в межах одного підприємства.

5 До якого транспорту відносять автомобільний, залізничний, водний, авіаційний і трубопровідний види транспорту?

Автомобільний, залізничний, водний, авіаційний і трубопровідний види транспорту відносять до магістрального транспорту.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицю 11).

1 Транспорт має велике значення в житті людства. →
Транспорт має велике значення в житті людства.

2 Транспорту належить виняткова роль в усіх сферах суспільного виробництва. →
Транспорту належить виняткова роль в усіх сферах суспільного виробництва.

3 Транспортom переміщують предмети і знаряддя виробництва, предмети і знаряддя праці. →
Транспортom переміщують предмети і знаряддя виробництва, предмети і знаряддя праці.

ВАРІАНТ 1

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицю 1.

Адреса, країна, місто, село, вулиця, будинок, дім, кімната, гуртожиток, життя.

Завдання 2

UA: *Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).*

RU: *Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).*

в – у

Живуть ... (у / в) Києві мої родичі – тітка Оксана та її син Олексій.

Велику рибу ... (у / в) цьому озері вже давно не ловлять.

Реєстрація учасників конференції розпочнеться ... (у / в) вестибюлі.

Родина ... (у / в) мене велика – два брати і три сестри.

і – й

Оксана ... (й / і) Олена – близькі подруги.

Темно-блакитні хмари пливли ... (й / і) пливли над селом.

... (Й / І) у небі, ... (й / і) на землі було розлите яскраве сонячне проміння.

Завдання 3

UA: *Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).*

RU: *Определите род существительных. Запишите их в таблицу (см. таблицу 3).*

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Вокзал, гірка, господарство, каса, колія, депо, платформа, склад, станція, тупик.

Завдання 4

UA: *Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).*

RU: *Образуйте множественное число существительных (см. таблицу 4).*

Поїзд, графік, інтервал, готель, шпала, рейка, колія, дирекція, підприємство, приміщення.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Париж, Балхаш, тюрк, чех, ткач, юнак, Мекка, птах, Кременчук, Галич.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Антон, Георгій, Олександр.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблиці 7А, 7Б, 7В).

Коваленко Богдан Тимофійович → Шановний пане ... ! / Шановний !

Жукова Катерина Семенівна → Шановна пані ... ! / Шановна !

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблиці 8 и 7В).

Це Григоренко Іван Пилипович. А це Сирота Світлана Павлівна.

– Чия це заява?

– Це заява Там заява

Завдання 9

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).

Це Корж Сергій Анатолійович. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Тищенко Марія Ігорівна. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10A).

RU: Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10A).

Інститут – Я навчався в

Фабрика – Я працювала на

Завдання 11

UA: Визначте вид документа за фрагментом:

а) довідка; б) заява; в) автобіографія.

RU: Определите вид документа по фрагменту:

а) справка; б) заявление; в) автобиография.

Я, Петренко Галина Іванівна, народилася 10 серпня 1998 року.

Із 2004 по 2015 рік навчалася в середній школі № 2 м. Вінниця. 2015 року вступила до Українського державного університету залізничного транспорту на механічний факультет.

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

Голова	підпис	В.М. Кіт
--------	--------	----------

Секретар	підпис	С.В. Миша
----------	--------	-----------

Присутні: студенти групи 7-1-ЕТ – 25 осіб.
--

загальних зборів студентів групи 7-1-ЕТ

від 10 лютого 2016 р.

СЛУХАЛИ:

Звіт старости групи Петренка П.П. про результати зимової екзаменаційної сесії.

Витяг із протоколу № 1

УХВАЛИЛИ:

Звіт старости групи затвердити.

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишіть ответы на вопросы по его содержанию.

- 1 Коли розпочався розвиток залізничного транспорту?
- 2 Хто й коли збудував перший промисловий паровоз?
- 3 Яка швидкість була в паровоза Черепанових?
- 4 Через які міста проходила залізниця Одеса–Балта?
- 5 Коли до Харкова прибув перший поїзд?

Текст

З історії розвитку залізничного транспорту

Розвиток залізничного транспорту розпочався на початку XIX століття. На Уралі в 1806–1809 роках за проектом інженера Петра Фролова було побудовано чавунну колію між копальнею та заводом.

Перший промисловий паровоз «Ракета» збудував в Англії в 1829 році Джордж Стефенсон. Його потужність була двадцять п'ять кінських сил.

У 1834 році на Уралі батько та син Черепанови сконструювали та збудували паровоз, що переміщався по рейках (їх тоді називали «колесопроводами») зі швидкістю 16 кілометрів на годину. Він віз величезний вантаж – майже 3200 кілограмів.

У 1837 році було побудовано залізницю довжиною 24 кілометри між Петербургом і Царським селом для царського двору. У 1851 році було збудовано магістраль Петербург–Москва довжиною майже 640 кілометрів. А в 1864 році було прийнято рішення про будівництво залізниці Одеса–Балта, що єднала центр Росії з півднем через Харків і Кременчук.

У 1868 році побудували залізницю від Москви до Курська. Влітку 1969 року прибув перший поїзд із Курська до Харкова. А через півроку він відбув із Харкова до Ростова.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицю 11).

1 Розвиток залізничного транспорту розпочався на початку ХІХ століття.

2 Потужність паровоза «Ракета» була двадцять п'ять кінських сил.

3 У 1851 році збудували магістраль Петербург–Москва.

ВАРІАНТ 2

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицю 1.

Клас, школа, технікум, училище, інститут, університет, академія, курси, гурток, навчання.

Завдання 2

UA: *Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).*

RU: *Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).*

в – у

Яблуні ... (у / в) садку нахилили гілки аж до самої землі від багатого врожаю.

Дорога ... (у / в) ту гору була важкою.

... (У / В) вагоні було мало пасажирів.

Моя подруга сьогодні завітає до нас ... (у / в) гості.

і – й

Дівчина підійшла ... (й / і) мовчки сіла поряд.

Може, ... (й / і) цей день принесе нам радість.

Марійка не могла стримати радості ... (й / і) хвилювання.

Завдання 3

UA: *Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).*

RU: *Определите род существительных. Запишите их в таблицу (см. таблицу 3).*

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Вагон, габарит, колія, паливо, навантаження, пристрій, рейка, розмір, споруда, швидкість.

Завдання 4

UA: *Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).*

RU: *Образуйте множественное число существительных (см. таблицу 4).*

Вокзал, тунель, диспетчер, сигнал, бригада, зупинка, дільниця, інструкція, гальмо, оголошення.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Черкаси, Галич, Париж, Запоріжжя, юнак, герцог, Нью-Йорк, Гаага, Буг, студент.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Тимофій, Потап, Артур.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблицы 7А, 7Б, 7В).

Даниленко Артур Валентинович → Шановний пане ... ! / Шановний !

Загребельна Тетяна Сергіївна → Шановна пані ... ! / Шановна !

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблицы 8 и 7В).

– Є Бородін Максим Анатолійович та Коваленко Ніна Ярославівна?

– Сьогодні немає ... та

Завдання 9

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).

Це Жуковський Іван Дмитрович. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Єфимова Раїса Павлівна. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10A).

RU: Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10A).

Школа – Я навчався у... .

Технікум – Я працював у... .

Завдання 11

UA: Визначте вид документа за фрагментом:

а) резюме; б) заява; в) доручення.

RU: Определите вид документа по фрагменту:

а) резюме; б) заявление; в) доверенность.

Прошу перевести мене на заочну форму навчання за сімейними обставинами.

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

Пояснювальна записка

доц. Скорику О.О.

Додаток: медична довідка.

Деканові
будівельного факультету

15 лютого 2016 р.

Підпис

студента групи 12-1-БКМ
Петренка Петра Пилиповича

Я був відсутній на заняттях із 8 до 12 лютого 2016 р. через хворобу.

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишите ответы на вопросы по его содержанию.

- 1 Скільки відсотків загальної вартості виробничих фондів залізниць складають основні фонди дистанцій колії?
- 2 Що відносять до колійного господарства?
- 3 Із чого складається залізнична колія?
- 4 Що входить до нижньої будови колії?
- 5 Для чого призначена верхня будова колії?

Текст

Залізнична колія

Від колійного господарства залежить виконання перевезень вантажів і пасажирів. Основні фонди дистанцій колії складають близько 50 % загальної вартості виробничих фондів залізниць.

До колійного господарства відносять колії з їх спорудами та пристроями, а також лінійні та промислові підприємства, господарські організації та допоміжні пристрої.

Залізнична колія – це складна інженерна споруда, яка приймає на себе великі навантаження від поїздів, що проходять.

Залізнична колія складається з нижньої та верхньої будов.

Нижня будова призначена для надання стійкості верхній будові та відведення атмосферних і підземних вод. До нижньої будови колії входять земляне полотно і штучні споруди (мости, тунелі, шляхопроводи, віадуки та інші).

Верхня будова залізничної колії призначена для встановлення напрямку руху, сприйняття навантаження від коліс рухомого складу і передачі його на основну поверхню земляного полотна. До верхньої будови залізничної колії входять баласт, шпали, рейки, рейкові скріплення, протиугінні пристрої, стрілкові переїзди, стрілкові та мостові бруси.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицю 11).

1 Від колійного господарства залежить виконання перевезень вантажів і пасажирів.

2 Залізнична колія складається з нижньої та верхньої будов.

3 До нижньої будови колії входять земляне полотно та штучні споруди.

ВАРІАНТ 3

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Если нужно, можете использовать таблицу 1.

Банк, завод, фабрика, магазин, пошта, академія, міністерство, посольство, робота, праця.

Завдання 2

UA: *Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).*

RU: *Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).*

в – у

Гарний настрій був ... (у / в) всіх, хто повертався з концерту.
Вибачте, але ... (у / в) нас немає вільних місць!
Сьогодні буде зустріч із деканом ... (у / в) великій лекційній аудиторії.

... (У / В) теплому повітрі чутно аромат перших весняних квітів.

і – й

Я часто проводжу в селі літо ... (й / і) осінь.
Діти грілись на сонці ... (й / і) радісно посміхалися.
... (Й / І) кожний із нас знав, що буде нелегко.

Завдання 3

UA: *Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).*

RU: *Определите род существительных. Запишите их в таблицу (см. таблицу 3).*

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Баласт, будова, колія, кріплення, насип, полотно, призма, утримання, шпала, щебінь.

Завдання 4

UA: *Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).*

RU: *Образуйте множественное число существительных (см. таблицю 4).*

Машиніст, двигун, ремонт, оглядач, букса, ресора, майстерня, операція, правило, сполучення.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Карабах, Кременчук, Черкаси, Нью-Йорк, Норвегія, Воронеж, Пруссія, Запоріжжя, Золотоноша, Острог.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Роман, Степан, Олексій.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблицы 7А, 7Б, 7В).

Галан Михайло Опанасович → Шановний пане ... ! / Шановний !

Шевчук Марія Василівна → Шановна пані ... ! / Шановна !

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблицы 8 и 7В).

Це Гнатов Богдан Кириллович. А це Бойко Олена Петрівна.

– Чия це заява?

– Це заява Там заява

Завдання 9

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).

Це Черняхівський Сергій Пилипович.

Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Зайцева Олена Вікторівна.

Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10A).

RU: Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10A).

Технікум – Я навчався в

Лабораторія – Я працював у

Завдання 11

UA: Визначте вид документа за фрагментом:

а) заява; б) доповідна записка; в) доручення.

RU: Определите вид документа по фрагменту:

а) заявление; б) докладная записка; в) доверенность.

Прошу Вашого дозволу на звільнення мене від занять із 10 по 14 жовтня 2016 року у зв'язку з сімейними обставинами.

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

Печатка

Декан

підпис

О.В. Устенко

Український державний університет
залізничного транспорту
м-н Фейєрбаха, 7, м. Харків

10 лютого 2016 р.

Секретар

підпис

М.П. Білик

Павленко Іван Сергійович навчається на 1-му курсі механічного факультету за спеціальністю «Експлуатація та ремонт рухомого складу».

Видано до військового комісаріату Московського р-ну м. Харків.

Довідка № 57

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишіть ответы на вопросы по его содержанию.

- 1 Що відносять до тягового рухомого складу?
- 2 У чому призначення локомотивів?
- 3 Які локомотиви називають тепловозами?
- 4 Де беруть енергію неавтономні локомотиви?
- 5 У яких локомотивів найвищий коефіцієнт корисної дії?

Текст

Тяговий рухомий склад

До тягового рухомого складу відносять вантажні та пасажирські локомотиви, тягові вагони електропоїздів і дизель-поїздів, автомотриси, автодрезини та інший рухомий склад, що може самостійно рухатися.

Загальне призначення локомотивів – перетворення енергії первинного джерела на механічну енергію.

Локомотив – це самопересувна одиниця рухомого складу.

Локомотив із паровим котлом і паровою машиною називають паровозом. Локомотиви з дизелями називають тепловозами, а локомотиви з газотурбінними установками – газотурбовозами. Ці локомотиви є автономними, бо вони самі виробляють електроенергію для руху. До автономних локомотивів відносять тепловози, газотурбовози, дизельні локомотиви, автомотриси, дрезини, мотовози та паровози.

Неавтономні локомотиви беруть енергію для руху з контактної мережі. Такі локомотиви називають електровозами.

Коефіцієнт корисної дії (ККД) локомотива залежить від використання енергії згорання палива. Для тепловозів він складає 29-30 %, для електровозів – 24-25 %, для паровозів – 5–7 %.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицю 11).

1 Локомотив – це самопересувна одиниця рухомого складу.

2 Локомотив із паровим котлом і паровою машиною називають паровозом.

3 Коефіцієнт корисної дії локомотива залежить від використання енергії згорання палива.

ВАРІАНТ 4

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицю 1.

Він, вона, вони, хлопчик, дівчинка, чоловік, жінка, учень, учениця, людина.

Завдання 2

UA: Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).

RU: Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).

в – у

Вони жили ... (у / в) вічному напруженні.

Дощ був теплий, ... (у / в) траві стояла вода, а вітер весело гойдав дерева.

– А хто знає, скільки літер ... (у / в) сучасній українській абетці?

... (У / В) усіх народів світу є традиції та звичаї.

і – й

– Мамо, де ростуть банани ... (й / і) апельсини?

Двері зачинилися, ... (й / і) поїзд рушив із місця.

... (Й / І) сьогодні на заняттях з української мови ми будемо вивчати прикметники.

Завдання 3

UA: Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).

RU: Определите род существительных. Запишите их в таблицу (см. таблицу 3).

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Вантажообіг, вікно, господарство, залізниця, напрямок, поїзд, перевезення, рух, станція, швидкість.

Завдання 4

UA: Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).

RU: Образуйте множественное число существительных (см. таблицю 4).

Світлофор, інтервал, переїзд, трамвай, зупинка, стрілка, горловина, лінія, вікно, завдання.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Дамаск, француз, інгуш, чех, Абхазія, товариш, завод, тюрк, казах, баск.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Юрій, Костянтин, Макар.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблицы 7А, 7Б, 7В).

Коваленко Юрій Леонтійович → Шановний пане ... ! / Шановний !

Яценко Марина Петрівна → Шановна пані ... ! / Шановна !

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблицы 8 и 7В).

– Є Багалій Надія Андріївна та Майборода Антон Вікторович?

– Сьогодні немає ... та

Завдання 9

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).

Це Середя Лариса Богданівна. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Голованов Ярослав Миколайович. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10A).

RU: Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10A).

Коледж – Я навчався в

Станція – Я працював на

Завдання 11

UA: Визначте вид документа за фрагментом:

а) заява; б) резюме; в) доручення.

RU: Определите вид документа по фрагменту:

а) заявление; б) резюме; в) доверенность.

Дата народження: 16 листопада 1997 р.

Освіта: 2004 – 2015 рр. – Харківська гімназія № 46.

Із 2015 р. студент Українського державного університету залізничного транспорту.

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

Доводжу до Вашого відома, що під час проходження практики в будівельно-монтажному управлінні № 1 керівництво не видало нам прилади для безпеки зварювальних робіт.

студента групи 7-1-ОВ
Пилипенка Антона Борисовича

10.09.2015

підпис

Директору Дрогобицького
профтехучилища № 3
Буряку П.Ю.

Доповідна записка

Прошу вжити заходів.

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишіть ответы на вопросы по его содержанию.

- 1 Чию роботу об'єднує графік руху поїздів?
- 2 Що встановлює графік руху поїздів?
- 3 Коли змінюють графік руху поїздів?
- 4 Якими лініями зображують пасажирські поїзди?
- 5 Які основні елементи графіка руху поїздів?

Текст

Графік руху поїздів

На залізничному транспорті рух поїздів здійснюється за графіком. Графік руху поїздів об'єднує роботу станцій, локомотивних і вагонних депо, тягових підстанцій, пунктів технічного огляду, дистанцій колії та інших підрозділів. Він встановлює час прибуття, відправлення та руху поїздів по кожній станції.

Графік руху поїздів розробляють одночасно для всієї мережі залізниць. Його змінюють дуже рідко, наприклад у зимовий період у зв'язку зі змінами розмірів пасажирських перевезень.

Зовні графік являє собою графічне зображення розкладу руху поїздів. Лінії руху поїздів на графіку прокладають у визначеній послідовності. Спочатку прокладають пасажирські поїзди, потім вантажні поїзди різних категорій. Лінії руху пасажирських поїздів зображують безперервною лінією червоного кольору, лінії руху вантажних поїздів – безперервною лінією чорного кольору, а збірного поїзда – штрих-пунктирною лінією чорного кольору.

Основними елементами графіка руху поїздів є час руху поїздів на перегоні, тривалість стоянки поїздів на станціях, станційні інтервали, інтервали між поїздами в пакеті та час знаходження локомотивів на станціях основного депо.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблиці 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицы 11).

1 На залізничному транспорті рух поїздів здійснюється за графіком.

2 Він встановлює час прибуття, відправлення та руху поїздів по кожній станції.

3 Зовні графік являє собою графічне зображення розкладу руху поїздів.

ВАРІАНТ 5

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицу 1.

Річ, речі, сумка, портфель, підручник, ручка, олівець, лінійка, гумка, зошити.

Завдання 2

UA: *Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).*

RU: *Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).*

в – у

Взимку ліс немовби спить, але життя ... (у / в) ньому не завмирає.

... (У / В) перервах між танцювальними номерами актори співали та читали вірші.

На лавці ... (у / в) кутку стояла велика діжка з медом.

Море було таким спокійним, що навіть ... (у / в) хвилях відобразилося небо з усіма хмаринками.

і – й

Вони розминулися в часі ... (й / і) просторі.

У печі горів вогонь, ... (й / і) червоне полум'я зігрівало та заспокоювало.

... (й / і) мені, ... (й / і) усім присутнім дали можливість висловити думку.

Завдання 3

UA: *Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).*

RU: *Определите род существительных. Запишите их в таблицу (см. таблицу 3).*

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Бригада, депо, екіпірування, експлуатація, локомотив, майстерня, паливо, парк, ремонт, состав.

Завдання 4

UA: *Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).*

RU: *Образуйте множественное число существительных (см. таблицу 4).*

Паровоз, маршрут, кілометр, вантаж, вагонетка, дрезина, будівля, підстанція, господарство, відправлення.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Україна, Чехія, Мекка, Гадяч, Острог, Париж, Овруч, словак, молодець, німець.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Пилип, Сергій, Віталій.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблиці 7А, 7Б, 7В).

Власенко Валентин Костянтинович → Шановний пане ... !/
Шановний!

Астахова Ганна Петрівна → Шановна пані ... ! / Шановна ...
... !

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблиці 8 и 7В).

Це Стешенко Марія Василівна. А це Новосьолов Микола Сергійович.

– Чия це заява?

– Це заява Там заява

Завдання 9

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).

Це Луньов Дмитро Петрович. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Зачепилова Алла Олександрівна. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10A).

RU: Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10A).

Школа – Я навчався у

Театр – Я працював в

Завдання 11

UA: Визначте вид документа за фрагментом:

а) заява; б) автобіографія; в) наказ.

RU: Определите вид документа по фрагменту:

а) заявление; б) автобиография; в) приказ.

НАДАТИ:

Мельнику Андрію Миколайовичу, головному інженеру, чергову відпустку на 24 робочі дні з 20 червня 2016 р.

Підстава: графік відпусток, заява Мельника А.М.

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

Заява

проф. Панченку С.В.
доцента кафедри філософії
Василенка Василя Васильовича

Додаток: медична довідка.

05 березня 2015 р.

підпис

Ректорові УкрДУЗТ

Прошу надати мені матеріальну допомогу у зв'язку з потребою в лікуванні.

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишите ответы на вопросы по его содержанию.

1 Скільки поїздів можуть одночасно знаходитися на одному перегоні?

2 Що таке роздільні пункти?

3 Які роздільні пункти мають колійний розвиток?

4 Які бувають станції за основним призначенням і характером роботи?

5 Чи є роздільними пунктами зупинки на перегонах?

Текст

Роздільні пункти

На залізницях одночасно знаходяться багато поїздів. Для їх безпечного руху залізничні дільниці поділені на окремі ділянки – перегони. На кожному перегоні може знаходитися тільки один поїзд. Наступний поїзд може зайняти цей перегін, лише коли попередній поїзд звільнить його. У цьому полягає принцип одного поїзда.

Пункти, які розділяють залізничні дільниці на перегони, називають роздільними пунктами. До роздільних пунктів відносять роз'їзди, обгінні пункти та станції. Ці роздільні пункти мають колійний розвиток.

До роздільних пунктів без колійного розвитку відносять колійні пости і прохідні світлофори при автоблокуванні.

За основним призначенням і характером роботи станції бувають проміжними, дільничними, сортувальними, пасажирськими та вантажними. За обсягом роботи станції розділяють на позакласові й I (першого), II (другого), III (третього), IV(четвертого) і V (п'ятого) класів.

Пункти, які розміщені на перегонах і призначені для посадки та висадки пасажирів, називають зупинними пасажирськими пунктами (зупинками). Зупинки не є роздільними пунктами.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицю 11).

- 1 На залізницях одночасно знаходяться багато поїздів.
- 2 На кожному перегоні може знаходитися тільки один поїзд.
- 3 До роздільних пунктів відносять роз'їзди, обгінні пункти та станції.

ВАРІАНТ 6

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицю 1.

Студент, студентка, декан, ректор, викладач, викладачка, група, курс, факультет, університет.

Завдання 2

UA: Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).

RU: Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).

в – у

День відкритих дверей ... (у / в) Львівському університеті відбудеться десятого лютого.

Я цілий день був ... (у / в) квартирі й нікуди не виходив, тому що захворів.

У липні ... (у / в) відпустку підуть лише два співробітники відділу.

Ми зібралися ... (у / в) цій залі, щоб привітати ювіляра.

і – й

Двері вагону зачинилися, ... (й / і) поїзд рушив із місця.

У школі вивчають алгебру ... (й / і) геометрію.

Після снігопаду тихо навкруги ... (й / і) холодно.

Завдання 3

UA: Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).

RU: Определите род существительных. Запишите их в таблицу (см. таблицу 3).

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Автозчеп, вагон, депо, зчеплення, контейнер, кузов, парк, платформа, рама, цистерна.

Завдання 4

UA: Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).

RU: Образуйте множественное число существительных (см. таблицю 4).

Потяг, переїзд, сигнал, кистиль, платформа, вагонетка, інструкція, магістраль, мастило, кріплення.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Гірник, парубок, товариш, ткач, латиш, чех, студент, залісся, молодець, викладач.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Валерій, Дмитро, Василь.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблицы 8 и 7В).

Вакулов Петро Олексійович → Шановний пане ... ! / Шановний !

Петрова Ірина Вадимівна → Шановна пані ... ! / Шановна !

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка. Якщо потрібно, можете скористатися таблицями 8 та 7В.

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа. Если нужно, можете использовать таблицы 8 и 7В.

– Є Степанченко Тетяна Антонівна та Кулик Вадим Юрійович?

– Сьогодні немає ... та

Завдання 9

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).

Це Денцов Роман Богданович. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Чирва Віра Андріївна. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10A).

RU: Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10A).

Коледж – Я навчався в

Залізниця – Я працював на

Завдання 11

UA: Визначте вид документа за фрагментом:

а) заява; б) довідка; в) наказ.

RU: Определите вид документа по фрагменту:

а) заявление; б) справка; в) приказ.

Ліщенко Вадим Олексійович є студентом 2-го курсу факультету автоматики, телемеханіки та зв'язку Українського державного університету залізничного транспорту.

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

Заява

Панасенко Галини Іванівни,
яка мешкає за адресою:
вул. Зернова, 5, кв. 7, м. Харків

Прошу прийняти мене на посаду вчителя іноземної мови з
01 вересня 2015 р.

29 серпня 2015 р.

Підпис

Директору
Харківської гімназії № 83
Ситник О.І.

Додаток:

- 1) копія диплома;
- 2) копія паспорта;
- 3) автобіографія.

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишіть ответы на вопросы по его содержанию.

- 1 На які частини поділяють вагонний парк?
- 2 Які вагони належать до пасажирського парку?
- 3 Як поділяють пасажирські вагони?
- 4 Що повинен мати кожен пасажирський вагон?
- 5 До якого парку відносять цистерни для перевезення молока та платформи для перевезення автомобілів?

Текст

Вагони та їх класифікація

Вагон – це несамопересувна одиниця рухомого складу.
Увесь вагонний парк поділяють на пасажирські та вантажні вагони.

До вагонів пасажирського парку належать вагони для перевезення пасажирів, поштові та багажні вагони, вагони-ресторани, спеціальні пасажирські вагони (службові, лабораторії, клуби та інші).

Пасажирські вагони залежно від дальності перевезень поділяють на вагони дальнього, міжобласного та приміського сполучення.

Вагони дальнього сполучення за плануванням салону поділяють на купейні та некупейні. У вагонах міжобласного сполучення м'які крісла розташовують у загальному салоні.

Кожен пасажирський вагон повинен мати місця для сидіння або лежання, обладнання опалення, вентиляцію, санітарно-технічне обладнання й електричне освітлення.

До складу вагонів вантажного парку відносять криті вагони, платформи, напіввагони, цистерни, вагони-рефрижератори та вагони спеціального призначення – цистерни для перевезення молока, криті вагони для перевезення цементу, платформи для перевезення автомобілів та інші.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією ризкою та присудок двома ризками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицю 11).

1 Вагон – це несамопересувна одиниця рухомого складу.

2 Увесь вагонний парк поділяють на пасажирські та вантажні вагони.

3 У вагонах міжобласного сполучення м'які крісла розташовують у загальному салоні.

ВАРІАНТ 7

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицу 1.

Ліс, море, озеро, океан, річка, країна, континент, Європа, Азія, географія.

Завдання 2

UA: Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).

RU: Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).

в – у

Треба поспішати: ... (у / в) цей час метро зачинається та доведеться йти додому пішки.

... У (В) садку надвечір було тихо, як і ... у (в) хаті.

Дорога вела ... (у / в) яр, зарослий лісом.

Автомобілі повільно рухаються ... (у / в) густому тумані.

і – й

Взимку ... (й / і) влітку, восени ... (й / і) навесні ялинка має зелені голки.

Бабуся пригостила нас піріжками ... (й / і) свіжим сиром.

Я відчинив вікно, ... (й / і) свіже повітря наповнило кімнату.

Завдання 3

UA: Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).

RU: Определите род существительных. Запишите их в таблицю (см. таблицу 3).

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Автоблокування, залежність, регулювання, рух, світлофор, сигнал, сигналізація, стрілка, табло, централізація.

Завдання 4

UA: Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).

RU: Образуйте множественное число существительных (см. таблицу 4).

Залізничник, вантаж, паровоз, состав, каса, гірка, майстерня, квитанція, правило, повідомлення.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Мекка, Гаага, Ветлуг, Золотоноша, Кременчук, Прага, Запоріжжя, інгуш, француз, Чехія.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Михайло, Ростислав, Анатолій.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблицы 7А, 7Б, 7В).

Ліщенко Вадим Олексійович → Шановний пане ... ! / Шановний !

Вишняк Ольга Олексіївна → Шановна пані ... ! / Шановна !

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблицы 8 и 7В).

Це Балабан Ганна Петрівна. А це Мелейко Іван Володимирович.

– Чия це заява?

– Це заява Там заява

Завдання 9

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).

Це Остапенко Костянтин Валерійович. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Лук'янова Анастасія Юріївна. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10 A).

RU: Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10 A).

Інститут – Я навчався в

Корпорація – Я працював у

Завдання 11

UA: Визначте вид документа за фрагментом:

а) заява; б) доповідна записка; в) доручення.

RU: Определите вид документа по фрагменту:

а) заявление; б) докладная записка; в) доверенность.

Я, Музика Марина Вікторівна, доручаю Зав'яловій Олені Олексіївні отримати мою стипендію за вересень 2016 р. за її паспортом...

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

Шановний пане Макаров!

Начальнику локомотивного депо
ст. Основа
Макарову П.С.

З повагою,

Просимо прийняти 10 студентів 3 курсу механічного факультету для проходження виробничої практики в локомотивному депо ст. Основа з 1 червня по 1 липня 2014 р.

Гарантуємо оплату керівникам практики протягом 10 днів після завершення практики.

Гол. бухгалтер

підпис

В.О. Мартиненко

Печатка

Міністерство освіти і науки України
Українська державна академія залізничного транспорту
м-н Фейєрбаха, 7, м. Харків, 61050
тел. (057) 732-28-25
№ 234 від 25 травня 2014 р.

Ректор

підпис

С.В. Панченко

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишите ответы на вопросы по его содержанию.

- 1 Як класифікують сигнали?
- 2 Що використовують для передавання звукових сигналів?
- 3 Які бувають світлофори за призначенням?
- 4 Які основні сигнальні вогні світлофорів?
- 5 Чого вимагає червоний сигнал?

Сигналізація на залізничному транспорті

Сигналізація – це система умовних знаків (сигналів), що передають інформацію на відстань.

За способом сприймання сигнали поділяють на видимі та звукові. Для передавання звукових сигналів використовують локомотивні свистки, ручні свистки, сирени, гудки, петарди та духові ріжки. Звукові сигнали розрізняють за кількістю, складом і протяжністю звуків. Видимі сигнали за часом дії поділяють на денні (диски, щити, прапорці), нічні (вогні ручних і поїзних ліхтарів) і цілодобові (вогні світлофорів). Також видимі сигнали поділяють на постійні, переносні, ручні та поїзні.

Постійними сигналами є світлофори. За призначенням світлофори бувають вхідними, вихідними, прохідними, локомотивними, маршрутними, маневровими, гірковими, повторювальними, попереджувальними та іншими.

Основними сигнальними вогнями світлофорів є зелений, жовтий і червоний. Зелений вогонь дозволяє рух із встановленою швидкістю. Жовтий сигнал вимагає зменшення швидкості. Червоний сигнал вимагає зупинки. Під час маневрової роботи сигнальними вогнями є синій, молочно-білий, прозора-білий і місячно-білий.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицу 11).

1 За способом сприймання сигнали поділяють на видимі та звукові.

2 Світлофори є постійними сигналами.

3 Зелений вогонь дозволяє рух із встановленою швидкістю.

ВАРІАНТ 8

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицу 1.

Декан, викладачка, комендант, нотаріус, перекладач, секретар, міліція, міліціонер, професія, спеціальність.

Завдання 2

UA: Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).

RU: Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).

в – у

... (У / В) мене найкращі у світі друзі!

Гуляти ... (у / в) парку ... (у / в) теплі дні – одна насолода!

... (У / В) її погляді та рухах відчувалась велика втома.

Жив ... (у / в) тій хаті за селом старенький дідусь.

і – й

Холодно після дощу ... (й / і) похмуро.

Було видно верхівки гір ... (й / і) снігові шапки на них.

Ми напилися чаю ... (й / і) вирушили на прогулянку.

Завдання 3

UA: Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).

RU: Определите род существительных. Запишите их в таблицу (см. таблицу 3).

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Висадка, відправлення, заміна, навантаження, огляд, операція, посадка, приймання, пропуск, ремонт.

Завдання 4

UA: Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).

RU: Образуйте множественное число существительных (см. таблицю 4).

Залізничник, монтер, роз'їзд, костиль, споруда, горловина, залізниця, інструкція, вікно, перевезення.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Дрогобич, Сиваш, Кавказ, Карпати, чумак, полковник, турист, грек, киргиз, казах.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Максим, Святослав, Андрій.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблицы 7А, 7Б, 7В).

Корж Павло Олексійович → Шановний пане ... ! / Шановний !

Татарінова Ольга Миколаївна → Шановна пані ... ! / Шановна !

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: *Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблицы 8 и 7B).*

– Є Кришталь Софія Вікторівна та Петренко Костянтин Валерійович?

– Сьогодні немає ... та

Завдання 9

UA: *Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).*

RU: *Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).*

Це Грабовський Павло Назарович. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Шевцова Дарина Пилипівна. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: *Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10A).*

RU: *Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10A).*

Університет – Я навчався в

Відділення №5 – Я працював у

Завдання 11

UA: *Визначте вид документа за фрагментом:*

а) автобіографія; б) наказ; в) доручення.

RU: *Определите вид документа по фрагменту:*

а) автобиография; б) приказ; в) доверенность.

2015 року вступив до Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна на історичний факультет (заочна форма навчання).

Завдання 12

UA: *Складіть документ із частин.*

RU: *Составьте документ из частей.*

01.03.14

підпис

Мета: заміщення вакантної посади літературного редактора з умовою професійного вдосконалення та росту.

Особисті дані: українка; 1970 року народження; одружена; маю сина 11 років.

Ходаковська Оксана Петрівна

Освіта: 1987–1992 рр. – філологічний факультет НПУ ім. М.П. Драгоманова;
1992–1995 рр. – аспірантура при Інституті української мови НАН України, кандидатська дисертація на тему «Засоби стандартизації мови ділових паперів». Маю науковий ступінь кандидата філологічних наук.

пр. Перемоги, 25, кв. 60,
м. Київ,
02183

тел. (044) 523-02-09

Досвід роботи: 1995 – 1999 рр. – газета «Освіта» (м. Київ), літературний редактор.
Із 2000 р. – видавництво «Орбіта» (м. Київ), головний редактор.

Резюме

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишіть ответы на вопросы по его содержанию.

1 Яким зв'язком обладнують підрозділи залізничного транспорту?

2 Що відносять до загальнослужбових видів зв'язку?

3 Для кого призначені спеціальні види зв'язку?

4 Для чого використовують телеграфний зв'язок?

5 Який вид телеграфного зв'язку є найбільш досконалим?

Зв'язок на транспорті

Для залізничного транспорту характерні територіальна віддаленість підрозділів і безперервна зміна оперативних обставин. Для чіткої роботи підрозділи залізниць обладнують різними видами зв'язку: телефонним, телеграфним і радіозв'язком.

Якщо телефонні і телеграфні передавачі та приймачі з'єднані між собою повітряними чи кабельними лініями, то такий зв'язок називають дротовим. До бездротових видів зв'язку відносять радіо- та радіорелейний зв'язок.

За призначенням основні види зв'язку поділяють на загальнослужбові та спеціальні. До загальнослужбових видів зв'язку відносять місцевий телефонний зв'язок, станційний телефонний зв'язок, дорожній і магістральний.

Спеціальні види зв'язку призначені для певної категорії працівників. До спеціального зв'язку відносять такі види: поїзний диспетчерський, поїзний міжстанційний, перегінний, лінійно-колійний, енергодиспетчерський, стрілочний, станційний розпоряджувальний та інші.

Для передавання письмових повідомлень і розпоряджень використовують телеграфний зв'язок. Найбільш досконалим видом телеграфного зв'язку є фототелеграфний зв'язок.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицю 11).

1 До бездротових видів зв'язку відносять радіо- та радіорелейний зв'язок.

2 За призначенням основні види зв'язку поділяють на загальнослужбові та спеціальні.

3 Спеціальні види зв'язку призначені для певної категорії працівників.

ВАРІАНТ 9

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицу 1.

Друг, подруга, друзі, сусід, знайомий, незнайомиць, товариш, приятель, помічник, перехожий.

Завдання 2

UA: Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).

RU: Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).

в – у

«Їдуть ... (у / в) Ужгород лише учасники учнівської олімпіади!» – оголосила ... (у / в) класі вчителька.

На зустріч вона прийшла ... (у / в) рожевій сукні та ... (у / в) яскравих босоніжках.

Більш за все ... (у / в) світі Марійка полюбляла грати на скрипці.

Пливуть ... (у / в) небі хмаринки, закривають собою сонце.

і – й

Мені ... (й / і) усім присутнім було цікаво, хто виграв конкурс.

Зараз я читаю роман Льва Толстого «Війна ... (й / і) мир».

Прийшла весна, ... (й / і) пташки весело заспівали.

Завдання 3

UA: Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).

RU: Определите род существительных. Запишите их в таблицу (см. таблицу 3).

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Графік, декларація, документ, договір, інструкція, квитанція, норма, положення, правило, статут, угода.

Завдання 4

UA: Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).

RU: Образуйте множественное число существительных (см. таблицю 4).

Залізничник, монтер, роз'їзд, костиль, споруда, горловина, залізниця, інструкція, вікно, перевезення.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Бахмач, Збараж, Золотоноша, Овруч, Рига, Прага, Чикаго, Нью-Йорк, Дамаск, Мекка.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Андрій, Макар, Володимир.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблицы 7А, 7Б, 7В).

Когут Іван Дмитрович → Шановний пане ... ! / Шановний !

Біленко Тетяна Михайлівна → Шановна пані ... ! / Шановна !

Завдання 8

UA: *Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7B).*

RU: *Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблицы 8 и 7B).*

Це Сухопар Марія Євгенівна. А це Антоненко Богдан Григорович.

– Чия це заява?

– Це заява Там заява

Завдання 9

UA: *Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).*

RU: *Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).*

Це Новіков Євген Васильович. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Старицька Надія Ігорівна. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: *Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10A).*

RU: *Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10A).*

Академія – Я навчався в

Управління – Я працював в

Завдання 11

UA: *Визначте вид документа за фрагментом:*

а) автобіографія; б) службовий лист; в) доручення.

RU: *Определите вид документа по фрагменту:*

а) автобиография; б) служебное письмо; в) доверенность.

Шановні панове!

Підтверджуємо отримання партії канцтоварів згідно з договором № 24 від 13 березня 2016 р.

Щиро вдячні за співпрацю.

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

12.02.2016

Підпис

про порушення навчальної дисципліни

старшого викладача кафедри механіки
Коваленка Петра Михайловича

Доводжу до Вашого відома, що 12.02.2016 студенти третього курсу групи ММТ-35 не з'явилися на практичне заняття з механіки (друга пара) без поважної причини. Прошу вжити заходів щодо студентів групи ММТ-35.

Декану
механіко-математичного факультету
доц. Малишку А.В.

Доповідна записка

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишите ответы на вопросы по его содержанию.

- 1 Що є головною перевагою радіозв'язку?
- 2 Для чого призначений поїзний зв'язок?
- 3 Який буває станційний зв'язок?
- 4 Що забезпечує маневровий зв'язок?
- 5 Для чого застосовують гірковий зв'язок?

Текст

Радіозв'язок

На залізничному транспорті широко застосовують радіозв'язок. Його головною перевагою є можливість вести переговори з працівниками, які знаходяться в русі. Існують два види радіозв'язку: поїзний і станційний.

Поїзний радіозв'язок призначений для службових переговорів поїзного та локомотивного диспетчерів, чергових станцій, чергових депо з машиністами поїзних локомотивів і машиністів між собою. Він являє собою поєднання радіозв'язку та провідного зв'язку. Радіостанції встановлюють у приміщеннях чергових станцій і на локомотивах. Переговори між черговими станцій і машиністами локомотивів ведуть по радіо, а з поїзним диспетчером – за допомогою дротового зв'язку.

Станційний зв'язок буває маневровим, гірковим та іншим. Маневровий радіозв'язок забезпечує надійний зв'язок маневрового диспетчера, чергового станції, складача поїздів і його помічника з машиністом маневрового локомотива. Гірковий зв'язок застосовують для переговорів чергового гірки з машиністами маневрових локомотивів і складачами поїздів, які мають переносні радіостанції.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицю 11).

1 На залізничному транспорті широко застосовують радіозв'язок.

2 Його головною перевагою є можливість вести переговори з працівниками, які знаходяться в русі.

3 Станційний зв'язок буває маневровим, гірковим та іншим.

ВАРІАНТ 10

Завдання 1

UA: Підкресліть голосні, напишіть у дужках після кожного слова кількість складів. Можете користуватися таблицею 1.

RU: Подчеркните гласные, напишите в скобках после каждого слова количество слогов. Можете использовать таблицю 1.

Паспорт, документи, страховка, гроші, гривня, копійка, одяг, взуття, їжа, квіток.

Завдання 2

UA: *Перепишіть речення, замість крапок вставте «в» або «у», «і» або «й» (див. таблиці 2 А та 2 Б).*

RU: *Перепишите предложения, вместо точек вставьте «в» или «у», «і» или «й» (см. таблицы 2 А и 2 Б).*

в – у

Наша хата скромна, але ... (у / в) це свято вона виглядає яскраво.

Усі гості сходяться ... (у / в) дворі, потім йдуть вітати молодих.

... (У / В) мами ... (у / в) руках завжди все сяє і світиться, немов од сонячного світла.

Скільки разів ви були ... (у / в) Києві?

і – й

Сніг іде ... (й / і) огортає землю білим м'яким простирадлом.

Співбесіда закінчилась, ... (й / і) я зрозумів, що мене беруть на роботу.

Співають ... (й / і) сміються діти на святі у школі.

Завдання 3

UA: *Визначте рід іменників, запишіть їх у таблицю (див. таблицю 3).*

RU: *Определите род существительных. Запишите их в таблицу (см. таблицу 3).*

<i>Він</i>	<i>Вона</i>	<i>Воно</i>
...

Бригада, вантаж, електровоз, залізниця, зупинка, мастило, місце, операція, напіввагон, пристрій, сполучення.

Завдання 4

UA: Утворіть множину іменників (див. таблицю 4).

RU: Образуйте множественное число существительных (см. таблицю 4).

Локомотив, машиніст, помічник, складач, кабіна, ділянка, станція, деталь, господарство, приміщення.

Завдання 5

UA: Від іменників утворіть прикметники з суфіксом -ський/ -зький/

-цький (див. таблицю 5).

RU: От существительных образуйте прилагательные с суффиксом

-ський/ -зький/ -цький (см. таблицю 5).

Козак, товариш, викладач, студент, Ніцца, юнак, ткач, Полісся, Владивосток, студент.

Завдання 6

UA: Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен (див. таблицю 6).

RU: Образуйте мужские и женские отчества от данных имён (см. таблицю 6).

Артем, Ярослав, Вікентій.

Завдання 7

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму кличного відмінка (див. таблиці 7А, 7Б, 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму звательного падежа (см. таблицы 7А, 7Б, 7В).

Шевчук Дмитро Петрович → Шановний пане ... ! / Шановний !

Мазуркевич Ірина Олексіївна → Шановна пані ... ! / Шановна !

Завдання 8

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму родового відмінка (див. таблиці 8 та 7В).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму родительного падежа (см. таблицы 8 и 7B).

– Є Тригубенко Алла Анатоліївна та Бородін Олег Геннадійович?

– Сьогодні немає ... та

Завдання 9

UA: Поставте прізвища, імена та по батькові у форму давального відмінка (див. таблиці 9 та 7B).

RU: Поставьте фамилии, имена и отчества в форму дательного падежа (см. таблицы 9 и 7B).

Це Сирота Василь Павлович. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Це Заболоцька Надія Романівна. Я доручаю ... отримати мою посвідку.

Завдання 10

UA: Поставте подані іменники у форму місцевого відмінка (див. таблицю 10A).

RU: Поставьте данные существительные в форму предложного падежа (см. таблицю 10A).

Університет – Я навчався в

Лікарня – Я працював у

Завдання 11

UA: Визначте вид документа за фрагментом:

а) автобіографія; б) доручення; в) заява.

RU: Определите вид документа по фрагменту.

а) автобиография; б) доверенность; в) заявление.

Прошу надати мені академічну відпустку терміном на 1 рік із 25 травня 2016 р. у зв'язку з сімейними обставинами.

Завдання 12

UA: Складіть документ із частин.

RU: Составьте документ из частей.

Я був відсутній на заняттях із 18 лютого по 02 березня 2016 р. у зв'язку з хворобою.

студента групи 21-1-ОПУТс
Петренка Петра Петровича

Пояснювальна записка

Декану
факультету УПП
доц. Мкртичьяну Д.І.

Додаток: медична довідка.

03 березня 2016 р.

Підпис

про порушення навчальної дисципліни

Завдання 13

UA: Прочитайте текст, напишіть відповіді на запитання за його змістом.

RU: Прочитайте текст, напишіть ответы на вопросы по его содержанию.

- 1 Що таке метрополітен?
- 2 Де й коли почав діяти перший метрополітен?
- 3 Коли відкрили метрополітен у Харкові?
- 4 Які колії метрополітену є найбільш поширеними?
- 5 Де розміщують наземні колії метрополітену?

Текст

Метрополітени

Метрополітени – це позавулична або підземна електрифікована залізниця для перевезення пасажирів. Вони вирішують проблеми з наземним транспортом у великих містах. Метрополітени забезпечують більшу швидкість руху, ніж інші види транспорту (35 – 43 км/год). Метрополітен є найбільш зручним, безпечним та економічним видом міського транспорту.

Перший метрополітен почав діяти в Лондоні 10 січня 1863 року. Це була підземна залізниця з паровою тягою. У 1868 році метро було побудовано в Нью-Йорку, у 1898 році – у Парижі, у 1927 році – у Токіо, у 1935 році – у Москві, у листопаді 1960 року – у Києві, а 23 серпня 1975 року – у Харкові. Зараз майже 70 міст у світі мають метрополітени. В Україні метрополітени експлуатують у Києві, Харкові та Дніпропетровську – містах, де живуть більше 1 000 000 мешканців.

Колії метрополітенів поділяють на підземні, наземні та надземні. Підземні колії найбільш поширені. Надземні колії розміщують на естакадах. Їх будують у важких топографічних умовах міста, на перетинах залізниць, річок та автомобільних доріг. Наземні колії розміщують на поверхні землі, як правило, за межами міста або там, де мало забудованих мікрорайонів.

Завдання 14

UA: Підкресліть підмет однією рискою та присудок двома рисками (див. таблицю 11).

RU: Подчеркните подлежащее одной чертой и сказуемое двумя чертами (см. таблицю 11).

1 Метрополітени вирішують проблеми з наземним транспортом у великих містах.

2 Метрополітен є найбільш зручним, безпечним та економічним видом міського транспорту.

3 У 1868 році метро побудували в Нью-Йорку.

Список літератури

1 Близнюк, Л.М. Основні граматичні вимоги при створенні текстів ділових паперів [Текст]: метод. рекомендації із курсу «Ділова українська мова» / Л.М. Близнюк. – Харків: УкрДАЗТ, 2009. – 34 с.

2 Вальченко, І.В. Ласкаво просимо! [Текст]: навч. посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету у 2-х частинах / І.В. Вальченко, Я.М. Прилуцька. – Харків: ХНАМГ, 2011. – Ч. 1. – 386 с.

3 Литвиненко, О.О. Письмове ділове мовлення (документи і граматики) [Текст]: метод. посібник / О.О. Литвиненко. – Харків: УкрДАЗТ, 2006. – 54 с.

4 Сучасна українська мова [Текст]: підручник / О.Д. Пономарів, В.В. Різун, Л.Ю. Шевенко [та ін.]; за ред. О.Д. Пономарева. – 4-те вид. – К.: Либідь, 2008. – 488 с.

5 Шевелєва, Л.А. Український правопис у таблицях [Текст] / Л.А. Шевелєва // Харків: Світ дитинства, 2004. – 88 с.